Hukuk Bölümü 2007/291 E., 2007/289 K.

"İçtihat Metni"

Yakuplu İlk Kademe Belediye Başkanlığı'nın 23.2.2006 gün ve 2006/26 sayılı Encümen kararı ile, kaçak dolgu için 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesine göre yıkım ve para cezası verilmesine karar verilmiştir.

Davacı vekili, bu işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 1. İDARE MAHKEMESİ; 15.3.2006 gün ve E:2006/753, K:2006/477 sayı ile, davanın, Ambarlı Limanı Kumport dolgu alanındaki kaçak dolguya ilişkin Yakuplu İlk Kademe Belediye Encümeni tarafından kaçak dolgunun yıkımına ve davacıya 36.000 YTL imar para cezası verilmesine ilişkin olarak tesis edilen 23.2.2006 tarih ve 2006/26 sayılı kararın iptali istemiyle açıldığı, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 4001 sayılı Yasa'yla değişik 3. ve 5. maddelerinden söz ederek, dosyanın incelenmesinden, 3194 sayılı Yasa'nın 32. maddesi uyarınca alınan karara ilişkin uyuşmazlığın idare mahkemelerinde görüleceği açık olmakla birlikte 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca imar para cezasına ilişkin uyuşmazlığın adli yargının görev alanına ait olduğu, dolayısıyla farklı yargı kollarına ait dava konusu işlemlerin ayrılarak dava dilekçelerinin düzenlenmesi gerektiğinin anlaşıldığı gerekçesiyle 2577 sayılı Yasa'nın 3 ve 5. maddesi hükümlerine uygun olmayan dava dilekçesinin, aynı Yasanın 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi gereğince bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içinde her işleme karşı ayrı ayrı dava açmakta muhtar olunmak üzere reddine karar vermiştir.

Davacı vekili, bu kez, idari para cezasına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

BÜYÜKÇEKMECE 2. SULH CEZA MAHKEMESİ; 1.5.2006 gün ve E:2006/358, K:2006/329 sayı ile, 5326/28-8,b gereğince idari yaptırım kararına konu 23.2.2006 tarih ve 2006/26 karar nolu idari para cezasının hukuka aykırı olması nedeniyle kaldırılmasına karar vermiş; bu karara yapılan itiraz üzerine BAKIRKÖY 2. AĞIR CEZA MAHKEMESİ; 12.1.2007 gün ve 2006/382 D.İş sayı ile, Büyükçekmece 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 7.8.2006 günlü yazıları ekinde 2006/358 E, 2006/329 Karar sayılı dosya gönderilerek, karşı taraf kamu kurum vekili tarafından 1.5.2006 günlü karara itirazda bulunulmuş olması nedeniyle, itirazın tetkiki talep edilmiş olmakla, dosyanın incelendiği, incelenen dosya kapsamına göre, davacı Kumport Liman Hizmetleri ve Lojistik Sanayi ve Ticaret A.Ş. vekili Av. Şaban Sağlam tarafından Büyükçekmece Sulh Ceza Mahkemesi'ne 28.4.2006 tarihinde verdiği dilekçe ile davalı Yakuplu Belediyesi tarafından 23.2.2006 tarih ve 2006/26 sayılı Encümen kararı ile, Kumport dolgu alanındaki kaçak dolgu için 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesine göre yıkım cezasının uygulanmasına ve para cezasının aynen uygulanmasına karar verildiği ve 23.2.2006 tarih ve 2006/26 sayılı para cezasının iptalini talep ettiği, Büyükçekmece 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 1.5.2006 tarih, 2006/358 Esas, 2006/329 Karar sayılı kararı ile, 5326/28-8,b gereğince idari yaptırım kararına konu 23.2.2006 tarih ve 2006/26 Karar nolu idari para cezasının hukuka aykırı olması nedeniyle kaldırılmasına karar verildiği, bu karar davalı idareye 31.7.2006 tarihinde tebliğ edilmiş olup, davalı idare vekili tarafından süresi içerisinde 7.8.2006 tarihinde Büyükçekmece 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2006/358 Esas, 2006/329 Karar sayılı kararına itiraz edildiği, itiraz eden Kumport Liman Hizmetleri ve Lojistik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye Yakuplu İlk Kademe Belediyesi'nin 23.2.2006 tarih, 2006/26 sayılı Encümen kararının tebliğine dair 1.3.2006 tarihli S-310-931 sayılı yazı yazıldığı, itiraz eden tarafından İdare Mahkemesine bu kararla ilgili iptali istemiyle dava açıldığı, İstanbul 1. İdare Mahkemesi'nin 2006/753 Esas, 2006/477 Karar sayılı, 15.3.2006 tarihli kararı ile, "3194 sayılı Yasa'nın 32. maddesi uyarınca alınan karara ilişkin uyuşmazlığın idare mahkemelerinde görüleceğinin açık olmakla birlikte, 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca imar para cezasına ilişkin uyuşmazlığın adli yargının görev alanına ait olduğu, dolayısıyla farklı yargı yollarına ait dava konusu işlemlerin ayrılarak dava dilekçelerinin düzenlenmesi gerektiği, kararın tebliğini izleyen 30 gün içinde her işleme karşı ayrı ayrı dava açmakta muhtar olunmak üzere reddine" karar verildiğinin anlaşıldığı, Yakuplu İlk Kademe Belediye Başkanlığı'nın 23.2.2006 tarihli, 2006/26 Karar sayılı kararı ile "Ambarlı Liman, Kumport dolgu alanında revizyon dolgu alanı ile ilgili imar planına aykırı yapılan ve İmar Kanununa göre verilen süresi içerisinde ruhsata bağlanmamış olan kaçak dolguya ilişkin Kumport Liman Hizmetleri ve Lojistik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne ait Kumport dolgu alanındaki kaçak dolgu için 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesine göre yıkım cezası uygulanmasına ve 21.07.2005 tarih ve 2005/84 sayılı Encümen kararındaki 36.000 YTL lik para cezasının aynen uygulanmasına karar verildiği, Yakuplu İlk Kademe Belediye Başkanlığı'nın 21.07.2005 tarih, 2005/84 Karar sayılı kararı ile "dolgu alanı hakkında 3194 sayılı İmar Kanunu'nun öngördüğü sürenin beklenilmesine ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun 15/b maddesine göre 36.000 YTL para cezası uygulanmasına karar verildiği, Yakuplu Belediye Başkanlığı'nın 14.7.2005 tarihli yapı tatil tutanağı ile Ambarlı Limanı Kumport dolgu alanında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nce 28.09.1998 tarihli onayı 1/1000 ölçekli revizyon dolgu alanı ile ilgili imar planına aykırı dolgu yapıldığı tespit edilerek, ruhsatsız yapılan dolgunun mühür altına alındığına" dair tutanak tutulduğunun anlaşıldığı, dosya içerisindeki tüm deliller bir bütün olarak incelendiğinde, Belediye Encümen kararının, 3194 sayılı İmar Kanunu ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında düzenlendiği ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesi gereğince alınan karara ilişkin uyuşmazlığın idare mahkemelerince çözümleneceği, ayrıca her ne kadar 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ile idari para cezalarına karşı yapılacak itirazların sulh ceza mahkemelerinde görülüp inceleneceği belirtilmiş ise de, Anayasa Mahkemesi'nin Ocak 2007 de yürürlüğe giren bu hususstaki iptal kararı ve 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi göz önüne alındığında 3194 sayılı İmar Kanunu gereğince verilen idari para cezalarının iptali için yapılacak itiraz sonucu bu uyuşmazlığı inceleyecek merciin idare mahkemeleri olduğu belirtilmekle, bu uyuşmazlığın idare mahkemesinde halli gerekeceğinden, görevsizlik kararı verilmesi gerektiğinin anlaşıldığı, Büyükçekmece 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 1.5.2006 tarih, 2006/358 Esas, 2006/329 Karar sayılı kararının kaldırılmasına, Büyükçekmece Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevli olmadığına, idare mahkemesinin görevli olduğu anlaşılmakla görev yönünden davanın reddine karar verilmesi gerektiği, ayrıca İdare Mahkemesi ile Adli Yargı arasında görev uyuşmazlığı çıktığından görev uyuşmazlığının çözümlenip, görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmesi gerektiği kanaati ile idare mahkemesinin davaya bakmakla görevli olduğu kanaati ile Büyükçekmece 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 1.5.2006 tarih, 2006/358 Esas, 2006/329 Karar sayılı kararının ortadan kaldırılmasına, 3194 sayılı İmar Kanunu ve Kıyı Kanunu gereğince verilmiş idari para cezası söz konusu olup; 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi göz önüne alınarak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi gereğince, idare mahkemesinin davaya bakmakla görevli ve yetkili olduğu, sulh ceza mahkemesinin davaya bakmakla görevli olmadığı anlaşılmakla, davacının davasının görev yönünden reddine, Adli Yargı Mahkemesi ile İdari Yargı Mahkemesi arasında olumsuz görev uyuşmazlığı çıktığından, görevli mahkemenin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Ramazan TUNÇ, Habibe ÜNAL, O. Cem ERBÜK, Muhittin KARATOPRAK ve Gürbüz GÜMÜŞAY'ın katılımlarıyla yapılan 03.12.2007 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. (Değişik:21/1/1982-2592/6 md.)Mahkemenin gerekçeli kararı, dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Ağır Ceza Mahkemesince, davacının davasının görev yönünden reddine, Adli Yargı Mahkemesi ile İdari Yargı Mahkemesi arasında olumsuz görev uyuşmazlığı çıktığından, görevli mahkemenin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiş ise de; İdare Mahkemesi kararı, görevsizlik kararı olmayıp, 3194 sayılı Yasa'nın 32. maddesi uyarınca alınan karara ilişkin uyuşmazlığın İdare Mahkemelerinde görüleceği açık olmakla birlikte 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca imar para cezasına ilişkin uyuşmazlığın adli yargının görev alanına ait olduğu, dolayısıyla farklı yargı kollarına ait dava konusu işlemlerin ayrılarak dava dilekçelerinin düzenlenmesi gerektiğinin anlaşıldığı gerekçesiyle 2577 sayılı Yasa'nın 3 ve 5. maddesi hükümlerine uygun olmayan dava dilekçesinin, aynı Yasanın 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi gereğince bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içinde her işleme karşı ayrı ayrı dava açmakta muhtar olunmak üzere reddine ilişkindir. Kısacası, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmasına neden olacak şekilde idari yargı yerince verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ : 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 03.12.2007 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.